

Polskie Towarzystwo Ludoznawcze – Zarząd Główny i Polskie Towarzystwo Ludoznawcze Oddział Wrocław wraz z Wydziałem Nauk Humanistycznych i Pedagogicznych oraz Instytutem Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Wrocławskiego zapraszają na ogólnopolską konferencję naukową **ANTROPOLOGIE PRZYSZŁOŚCI – PRZYSZŁOŚĆ ANTROPOLOGII SPOŁECZNO-KULTUROWEJ**, która odbędzie się w dniach **18-19 września 2025 r.**, w ramach **100. Walnego Zgromadzenia Delegatów Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w Bolesławcu (18-21 września 2025)**.

Konferencja towarzysząca 100. WZD Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, jak wiele jubileuszowych przedsięwzięć, mogłaby dotyczyć przeszłości PTL-u i koncentrować się przede wszystkim na trzynastu dekadach wielowątkowej historii Towarzystwa oraz przeszłości dyscypliny. Proponujemy jednak, by mając w pamięci to, co minione, zwrócić się ku temu, co aktualne i przyszłe: ku prognozowanym uobecnieniom zjawisk i procesów, które badamy, imaginariom teoretycznym i metodologicznym, nie tracąc z pola widzenia wyzwań badawczych i interpretacyjnych antropologii w relacjach z humanistyką oraz naukami społecznymi. **Chcielibyśmy zatem zaprosić Państwa do rozważań i podjęcia dyskusji na temat teraźniejszych i przyszłych perspektyw, praktyk oraz wyzwań, które wyznaczają nowe przestrzenie i wątki badawcze antropologii społeczno-kulturowej, kształtując nowe dyscyplinowe wrażliwości oraz interdyscyplinarne i transdyscyplinarne współprace.**

W ostatniej dekadzie dyscyplina znalazła się w niecodziennym usytuowaniu, w ramach instytucji uniwersytetu, tradycji oraz porządków akademickich, które zredefiniowały jej funkcjonowanie zarówno w lokalnych środowiskach, ogólnopolskich strukturach, jak i w nowych naukowo-badawczych sojuszach.

Przeobrażenia zachodzące wewnątrz antropologii splecione są ze zmianami obserwowanymi i doświadczanymi w rzeczywistości społecznej i więcej-niż-ludzkiej, które reorientują uwagę badawczą na ich nowe lub na nowo zobaczone aspekty. **W świecie wielkoskalowych kryzysów o licznych etiologiach, takich jak kryzys geopolityczny, migracyjny, ekonomiczny, klimatyczny i środowiskowy; diagnozowanych katastrof i konfliktów oraz zachwianej pewności jutra uruchamiamy perspektywy pozwalające orientować się w świecie, wyjaśniać jego aktualne stany i prognozować przyszłe kształty.** Jak nigdy dotąd potrzebujemy antycypujących opowieści rozwijanych w szczelinie pomiędzy przecuciem, a wiedzą.

Współczesne nurty antropologiczne rozwijane w odpowiedzi na wyzwania globalnych systemów i ich lokalnych uobecnienia, późnego kapitalizmu oraz (post)industrializmu, migracji, przesiedleń, katastrof, konfliktów zbrojnych oraz niepewnych przyszłości wymagają nieustannej pracy antropologicznej wyobraźni, rzucając wyzwanie starzejącym się słownikom, zastanym metodom badawczym oraz okrzepłym teoriom. **W 'przegrzanym świecie' skoncentrowanym na wzroście PKB, zachwianych**

aksjologiach; w czasach upadku i narodzin nowych autorytetów, spekulatywnych fikcji i afektywnych faktów potrzebujemy zmysłu uważności, krytycznego wniknięcia w materię zjawisk i procesów. Potrzebujemy odwagi i gotowości do antycypacji, prognozy i wzmacniania prewencji. Potrzebujemy krytycznej uważności, manifestów, otwartości na wyłaniające się pola kultury i nowe inspiracje.

W przestrzeni akademii oznacza to gotowość do stawiania aktualnych, niełatwych pytań, rekonfiguracji zastanych porządków, rozwijania laboratoriów w ruchu oraz podejmowania wielorakich, coraz częściej interdyscyplinarnych i transdyscyplinarnych współprac. Myślenie o przyszłości dyscypliny zachęca natomiast do refleksji i diagnoz dotyczących jej usytuowania w systemie nauki oraz w rzeczywistości pozaakademickiej. **W jakim kierunku zmierzamy? Jakie perspektywy, metody i koncepcje uruchamiamy, mobilizując świat i jaki świat chcielibyśmy projektować? Jakich antropologii i jakiej wiedzy dzisiaj potrzebujemy?**

Profilując konferencyjną debatę wielogłosowo i refleksyjnie, oprócz sesji plenarnej oraz sesji wygłaszanych referatów proponujemy spotkania oraz dyskusje w formie okrągłych stołów, zapraszając do uczestnictwa w tej formule nie tylko sekcje działające w ramach PTL-u, lecz także osoby mające pomysł na wielogłosową debatę wokół następujących pytań i zagadnień:

1. Prognozowanie i antycypacja jako strategie (roz)poznania zjawisk rzeczywistości w antropologii społeczno-kulturowej: perspektywy, narzędzia, intuicje, metody badawcze.
2. Antropologiczna (humanistyczna) wyobraźnia w obiegach wiedzy (poza)akademickiej – cyrkularność, inspiracje; wiedze lokalne, oddolne, indygeniczne. Neoliberalne i kontrhegemoniczne konteksty i praktyki kreowania wiedzy.
3. Jak działają antropologiczne laboratoria? Inwencyjność, kolektywność, współmyślenie i współdziałanie w procesie badawczym.
4. Renesans zainteresowania materialnością; nowe materializmy, ontologie relacyjne; reinterpretacje dziedzictwa kulturowego.
5. Antropologiczne spotkania inter- i transdyscyplinarne – kolaboracje, konflikty, sojusze.
6. Nowe wrażliwości antropologiczne – społeczne wyzwania, badawcze niepokoje, nowe obszary i perspektywy poznania (m.in. krytyczna nadzieja, perspektywy afirmatywne, relacyjna etyka troski).
7. Świat więcej-niż-ludzki, rzeczywistość więcej-niż-społeczna: strategie inkluzji, wyzwania poznawcze, dylematy etyczne.
8. Spotkania etnograficzne/antropologiczne rzucające wyzwanie konwencjonalnym praktykom badawczym oraz formom reprezentacji. W jaki sposób eksperymentujemy z różnymi gatunkami etnografii, biorąc pod uwagę ich epistemologiczne, etyczne i polityczne implikacje? Nowe technologie, konwencje przedstawienia, muzea przyszłości, polityki i praktyki wystawiennicze.
9. Etnografia wielogatunkowa, antropologia i humanistyka środowiskowa wobec Antropocenu, kryzysu klimatycznego oraz społeczno-środowiskowych katastrof: w stronę post-antropocentrycznych epistemologii.
10. Antropologia wobec dyskursów kryzysowych i dystopijnych narracji.
11. Antropologia/humanistyka publiczna/publicznego – konceptualizacje, umiejscowienia, cele, dążenia, wyzwania i ograniczenia.
12. Mobilność oraz bezruch: migracje, uchodźstwo, turystyka, podążanie za-, dotrzymywanie kroku /marazm, strategiczne trwanie, odmowa, kontestacja, taktyczne spowolnienia w kulturze.
13. W jaki sposób wyobrażenia o przyszłości kształtują współczesne miasta, horyzonty urbanistyczne oraz ekologie miejskie?
14. Wyzwania, dylematy i pytania etyczne antropologii społeczno-kulturowej. Czy potrzebujemy nowego kodeksu etycznego wobec aktualnych i przyszłych porządków aksjologicznych, rozchwieanych autorytetów, w obliczu wielkoskalowych kryzysów i niepewności?

Poza ujęciami koncepcyjnymi o charakterze rozważań teoretycznych z zadowoleniem przyjmujemy propozycje debat wokół doświadczeń, analiz i diagnoz, których źródłem są badania empiryczne praktykowane w szerokiej gamie stylów, metod i praktyk badawczych zarówno tych klasycznych, dobrze rozpoznanych, jak i laboratoryjnych – eksperymentujących, projektowanych na miarę tego, co aktualne oraz przyszłe.

Propozycje referatów oraz okrągłych stołów prosimy przysyłać, wypełniając formularz dostępny na stronie <https://forms.gle/omxZEpbqvStX9SL3A>

Termin przysyłania zgłoszeń upływa **31 maja 2025 r.** O zakwalifikowaniu zgłoszeń do udziału w konferencji poinformujemy do dnia **14 czerwca 2025 r.**

Planowany czas referatów wygłaszanych w sesji plenarnej wynosi 25 minut; w sesji referatowej 15 minut. Do debatowania w ramach jednego okrągłego stołu zapraszamy do 5 osób dyskutujących i osobę moderującą. Na debatę w ramach okrągłego stołu przeznaczono maksymalnie 60 minut. **Wszelkie pytania dotyczące powyższych informacji prosimy kierować na adres e-mail: wzdptl100@gmail.com**

W imieniu głównego organizatora

Sekretarz konferencji: dr hab. Katarzyna Majbroda, prof. UWr

Rada Naukowa Konferencji

Dr hab., prof. UMK Krzysztof Abriszewski (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

Dr hab., prof. UWr Monika Baer (Uniwersytet Wrocławski)

Dr hab., prof. UAM Anna Weronika Brzezińska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Prof. dr hab. Michał Buchowski (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Marta Derejczyk (Kierowniczka Muzeum Etnograficznego Oddziału Muzeum Narodowego we Wrocławiu)

Dr hab., prof. IS PAN Anna Engelking (Polska Akademia Nauk)

Prof. dr hab. Iwona Hofman (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej; Rada Towarzystw Naukowych PAN)

Dr hab. Katarzyna Kaniowska (Uniwersytet Łódzki)

Dr hab., prof. UWr Paweł Klint (Uniwersytet Wrocławski)

Dr hab. Katarzyna Kość-Ryżko (IAE, Polska Akademia Nauk)

Dr hab., prof. UWr Dorota Kołodziejczyk (Uniwersytet Wrocławski)

Prof. dr hab. Grażyna Kubica-Heller (Uniwersytet Jagielloński)

Dr hab., prof. UŁ Inga Kuźma (Uniwersytet Łódzki)

Dr hab., prof. UWr Katarzyna Majbroda (Uniwersytet Wrocławski)

Dr hab., prof. UŚ Katarzyna Marcol (Uniwersytet Śląski)

Prof. dr hab. Ryszard Nycz, professor emeritus (Uniwersytet Jagielloński)

Dr hab., prof. UWr Piotr Oszczanowski (Dyrektor Muzeum Narodowego we Wrocławiu; Uniwersytet Wrocławski)

Dr Helena Patzer (Uniwersytet Warszawski)

Dr hab., prof. UMK Wojciech Piasek (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

Dr hab., prof. UJ Stanisława Trebunia-Staszal (Uniwersytet Jagielloński)

